

I. Těžký život komentátora – předmluva

Mám pocit, že aby povolání profesionálního šachisty mělo smysl, musí být do značné míry zaměřeno na publikum. Také proto jsem souhlasil s napsáním knihy, kterou právě máte před sebou. Kvůli šachové veřejnosti zveřejňuji tolik svých šachových partií, přičemž v tomto ohledu nehledím jen na výsledek a někdy publikuji i své prohry.

Zdánlivě není nic snazšího než komentovat vlastní utkání, ale ve skutečnosti to není tak jednoduché. Často narážím na takzvanou Navarovu antinomii:

1. Obsažné partie bývají zajímavé.
2. Obsažné partie vyžadují obšírné komentáře.
3. Obšírné komentáře bývají nudné.

Na skutečný paradox jsem se nezmohl, ale ani to nebylo mým cílem, právě naopak!

Je to zajímavé, ale můj styl psaní se odlišuje od mého čtenářského vkusu. Nejen u psaní článků, ale snad ještě více u komentování partií. Jako čtenáře mě zajímají stručné a srozumitelné poznámky bez přemíry variant, zatímco jako komentátorovi mi neuskutečněné možnosti většinou připadají příliš důležité na to, aby mohly být vynechány. Utěšuji se tím, že nabízím čtenářům osobní vhled do mysli hráče i důležitá počítačová upřesnění.

Při komentování partií jsem hojně využíval šachových programů, většínou na ně ale neodkazuji. Když už odkazuji, slova „Rybka“ nebo „Houdini“ naznačují absenci vlastních myšlenek, podobně jako slova „vlastně“, „totiž“ nebo „prostě“ v běžné řeči.

Vzpomínám si, jak mne Pavel Matocha jednou upozornil, že bych měl uvádět méně variant, ale více diagramů a slovních komentářů. Zdůraznil, že někteří lidé si komentáře ani nepřehrávají na šachovnici a dlouhé varianty obvykle přeskakují. Na mé tváři se objevil nápadný úsměv. Do této skupiny čtenářů totiž patřím i já. Přesto jsem se nenaučil psát stručně. Často mne něco napadne a od původního tématu zabočí úplně jinam. O čem jsem to vlastně chtěl psát?

Samozřejmě o vlastní hře. Neskromně si dovolím napsat, že jsem za svou kariéru sehrál mnoho zajímavých partií. O něco pokorněji uvedu, že k dokonalosti zpravidla měly daleko. Ať už bych knihu napsal jakkoliv, nevešly by se do ní všechny partie, které bych tam rád viděl. Do této publikace jsem zařadil téměř výhradně partie hrané „klasickým“ tempem hry. Vybíral jsem ukázky, patřící nejméně do jedné z následujících dvou kategorií:

1. Utkání s hráči světové špičky
2. Partie, které jsem dosud nekomentoval a nepublikoval

Při podobném výběru zůstala za oponou téměř všechna má tvorba z českých turnajů i z mnoha dalších soutěží. Nevylučuji možnost, že ještě někdy napíše další knihu. Materiálu mám dost, ale momentálně se k tomu nechystám, protože jsem se přesvědčil, jak je psaní náročné.

Závěrem bych chtěl poděkovat svým prarodičům a rodičům za péči, které se mi od nich dostalo, všem svým trenérům za pomoc při rozvíjení mého nadání a Pavlu Matochovi za příležitosti k uplatnění nabytých schopností. Vedle Pavla děkuji i dalším lidem, kteří se na výsledné podobě publikace podíleli. A v neposlední řadě vám, čtenářům a čtenářkám. I když to tak chvílemi nevypadá, tuto knihu jsem nepsal pro sebe!